

**การวิเคราะห์เนื้อหาบทความทางวิทยาศาสตร์จากสื่อสิ่งพิมพ์ที่สอดคล้องกับหลักสูตร
วิชาชีพวิทยา ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย**

นางสาวทัศนีย์ ทองลมุล

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการศึกษาวิทยาศาสตร์ ภาควิชามัธยมศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2541

ISBN 974-331-584-5

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

**A CONTENT ANALYSIS OF SCIENCE ARTICLES FROM PRINTED MEDIA IN CONCORDANCE
OF BIOLOGY CURRICULUM AT THE UPPER SECONDARY EDUCATION LEVEL**

Miss Tassani Thonglamoon

**สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย**

**A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirments
for the Degree of Master of Education in Science Education**

Department of Secondary Education

Graduate School

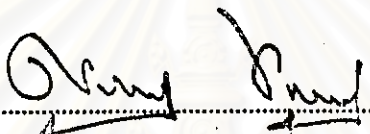
Chulalongkorn University

Academic Year 1998

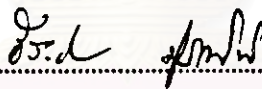
ISBN 974-331-584-5

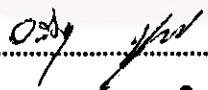
หัวข้อวิทยานิพนธ์ การวิเคราะห์เนื้อหาบทความทางวิทยาศาสตร์จากสื่อสิ่งพิมพ์ที่สอดคล้องกับหลักสูตร
วิชาชีพวิทยา ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
โดย นางสาวทัศนีย์ ทองลมุล
ภาควิชา มัธยมศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อลิศรา ชูชาติ

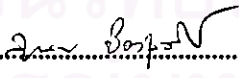
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้แก้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

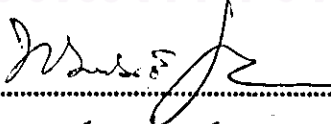

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ นายแพทย์ศุภวัฒน์ ชูติวงศ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ธีระชัย ปุวนิชิต)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อลิศรา ชูชาติ)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ สุนทร ช่างสุวนิช)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิมพ์พันธ์ เดชะรูปต์)

ทัศน์ย์ ทองลมุล : การวิเคราะห์เนื้อหาบทความทางวิทยาศาสตร์จากสื่อสิ่งพิมพ์ที่สอดคล้องกับ
หลักสูตรวิชาชีววิทยาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (A CONTENT ANALYSIS OF SCIENCE ARTICLES
FROM PRINTED MEDIA IN CONCORDANCE OF BIOLOGY CURRICULUM AT THE UPPER
SECONDARY EDUCATION LEVEL) อ.ที่ปรึกษา : ผศ.ดร.อลิศรา ชูชาติ, 123 หน้า.
ISBN 974-331-854-5.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อรวบรวมบทความทางวิทยาศาสตร์จากสื่อสิ่งพิมพ์ที่สอดคล้องกับหลักสูตร
วิชาชีววิทยาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และจำแนกบทความตามเนื้อหาบทเรียน และประเมินคุณภาพของบทความ
บทความที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คัดเลือกจากสื่อสิ่งพิมพ์ประเภทวารสาร นิตยสารซึ่งตีพิมพ์ในช่วงเดือนมกราคม พ.ศ.
2535 - เดือนธันวาคม พ.ศ. 2539 ประเภทละ 3 ชื่อเรื่อง และจากหนังสือพิมพ์รายวัน ซึ่งตีพิมพ์ในช่วงเดือนมกราคม -
เดือนธันวาคม พ.ศ. 2539 จำนวน 3 ชื่อฉบับ จำนวนบทความทั้งสิ้น 186 บทความ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ
แบบวิเคราะห์เนื้อหา แบบบันทึกความถี่ของความสอดคล้อง และแบบประเมินคุณภาพของบทความทางวิทยาศาสตร์
วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าร้อยละ แล้วนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปของตารางประกอบความเรียง

ผลการวิจัยพบว่า

1. บทความทางวิทยาศาสตร์ จากสื่อสิ่งพิมพ์ประเภทวารสาร มีความสอดคล้องกับหลักสูตร วิชาชีววิทยา
ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายมากกว่าสื่อสิ่งพิมพ์อื่น ๆ บทความที่มีความสอดคล้องกับหลักสูตร มีจำนวนร้อยละ 37.08
ของจำนวนบทความทั้งหมด และบทความทางวิทยาศาสตร์ที่รวบรวมมาทั้งหมดมีความสอดคล้องกับเนื้อหาบทเรียนชั้นมัธยม
ศึกษาปีที่ 4 มากกว่าระดับอื่น
2. บทความทางวิทยาศาสตร์จากสื่อสิ่งพิมพ์ประเภทวารสารเป็นบทความที่มีคุณภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด
ทุกบทความ คิดเป็นร้อยละ 100 รองลงมาคือ บทความจากนิตยสาร และหนังสือพิมพ์ คิดเป็นร้อยละ 90.76 และ
63.46 ตามลำดับ

ภาควิชา มัธยมศึกษา
สาขาวิชา การศึกษาวิทยาศาสตร์
ปีการศึกษา 2541
ลายมือชื่อนิติกร
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาท่านอื่น
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาท่านอื่น
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาท่านอื่น

** C841613 : MAJOR SCIENCE EDUCATION
KEY WORD: CONTENT ANALYSIS / SCIENCE ARTICLES

TASSANI THONGLAMOON : A CONTENT ANALYSIS OF SCIENCE ARTICLES FROM PRINTED MEDIA IN CONCORDANCE OF BIOLOGY CURRICULUM AT THE UPPER SECONDARY EDUCATION LEVEL. THESIS ADVISOR : ASSIST. PROF. ALISARA CHUCHAT, Ph.D. 123 pp. ISBN 974-331-854-5.

The purposes of this research were to collect science articles from printed media in concordance with biology curriculum at the upper secondary education level and classify them in concordance with the content of the texts and to evaluate the quality of those articles. The articles used in this research were taken from three titles of magazines and journals that were published during January 1992 to December 1996 and three different newspapers that were printed during January and December 1996. There were one hundred eighty six articles. The research instruments were content analysis form, concordant frequency form and quality evaluation form. The obtained data was analyzed in percentage and presented in a combination of table and composition. The research findings were as follows:

1. There were more concordance between science articles from journals and the biology curriculum at the upper secondary education level than from other printed media. Science articles from journals which were concordant with biology curriculum was 37.08 percent of all articles. The collected science articles were concordant with the biology content at grade 10 more than others levels.

2. All science articles or 100 percent of science articles from journal had quality according to criterion set whereas there were 90.76 percent and 63.46 percent of articles from magazines and from newspapers had quality according to criterion set respectively.

ภาควิชา.....มัธยมศึกษา.....

สาขาวิชา.....การศึกษาวิทยาศาสตร์.....

ปีการศึกษา 2541.....

ลายมือชื่อนิติศ..... *ณ. ภาณุวงษ์*.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา..... *อลิสรา ชูชาติ*.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษารวม.....

กิตติกรรมประกาศ

ในการดำเนินการวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์เนื้อหาบทความทางวิทยาศาสตร์จากสื่อสิ่งพิมพ์ที่สอดคล้องกับหลักสูตรวิชาชีววิทยาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ครั้งนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อติศรา ชูชาติ อาจารย์ที่ปรึกษา เป็นอย่างสูงที่กรุณาสละเวลาในการให้ข้อคิดและคำแนะนำตลอดจนการตรวจแก้ไขข้อบกพร่อง

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร. ชีระชัย ปุณณโชติ ประธานการสอบวิทยานิพนธ์ รวมทั้งรองศาสตราจารย์ สุนทร ช่วงสุนิช ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พิมพันธ์ เดชะคุปต์ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้คำแนะนำในการปรับปรุงวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้นและขอกราบพระคุณทุกท่านที่มีส่วนสนับสนุนโดยให้ความรู้ต่างๆ เกี่ยวกับงานวิจัยครั้งนี้ด้วย

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ ศาสตราจารย์ ดร. สิริวิวัฒน์ วงษ์ศิริ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุวิมล เขียวแก้ว อาจารย์พรทิพย์ ศิริสมบุญแก้ว ผู้ทรงคุณวุฒิ ที่กรุณาสละเวลาให้คำแนะนำ ตลอดจนตรวจแก้ไข เรื่องราวอย่างละเอียดที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัย และบุคคลอีกหลายท่านที่มีส่วนให้ความช่วยเหลือให้วิทยานิพนธ์สำเร็จ ลุล่วงด้วยดี

ท้ายนี้ผู้วิจัยขอกราบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่เป็นอย่างสูง ขอขอบพระคุณญาติพี่น้อง เพื่อนร่วมงานทุกคน ที่คอยให้ความกำลังใจ ความสนับสนุนและความช่วยเหลือตลอดมา

ทัศนีย์ ทองลมุล

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
สื่อสิ่งพิมพ์.....	8
ความหมายของสื่อสิ่งพิมพ์.....	8
ประเภทของสื่อสิ่งพิมพ์.....	9
บทบาทและความสำคัญของสื่อสิ่งพิมพ์ต่อการศึกษาวิทยาศาสตร์.....	20
การเลือกและวิธีการใช้สื่อสิ่งพิมพ์ประกอบการเรียนการสอน.....	22
บทความ.....	26
ความหมายของบทความ.....	26
ลักษณะของบทความและบทความทางวิทยาศาสตร์.....	27
ประเภทของบทความและบทความทางวิทยาศาสตร์.....	29
ลักษณะของบทความที่มีคุณภาพ.....	32
การวิเคราะห์เนื้อหา.....	35
ความหมายของการวิเคราะห์เนื้อหา.....	36
วิธีการในการวิเคราะห์เนื้อหา.....	38
ประโยชน์ของการวิเคราะห์เนื้อหา.....	40
การประเมินคุณภาพบทความ.....	40
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	42

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3 วิธีการดำเนินการวิจัย.....	45
รูปแบบการวิจัย.....	45
ประชากรและตัวอย่างประชากร.....	45
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	47
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	47
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	47
การตรวจสอบเครื่องมือ.....	52
ขั้นตอนการวิเคราะห์เนื้อหาบทความทางวิทยาศาสตร์.....	53
ขั้นตอนการประเมินคุณภาพบทความทางวิทยาศาสตร์.....	54
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	55
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	55
ผลการวิเคราะห์เนื้อหาบทความทางวิทยาศาสตร์.....	56
ผลการประเมินคุณภาพบทความทางวิทยาศาสตร์.....	61
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	69
สรุปผลการวิจัย.....	69
อภิปรายผลการวิจัย.....	70
ข้อเสนอแนะ.....	73
รายการอ้างอิง.....	75
ภาคผนวก.....	84
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบเครื่องมือ.....	85
ภาคผนวก ข บรรณานุกรมบทความ.....	87
ภาคผนวก ค เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	98
ภาคผนวก ง คะแนนคุณภาพของบทความ.....	103
ภาคผนวก จ รายชื่อบทความทางวิทยาศาสตร์ที่สอดคล้องตามเนื้อหาบทเรียน....	112
ประวัติผู้วิจัย.....	123

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	ร้อยละของจำนวนบทความทางวิทยาศาสตร์ที่สอดคล้องกับเนื้อหาบทเรียนวิชาชีววิทยาจำแนกตามประเภทชื่อเรื่องสิ่งพิมพ์.....	56
2	ร้อยละของจำนวนบทความทางวิทยาศาสตร์ที่สอดคล้องกับจำนวนบทเรียน.....	58
3	ร้อยละและความถี่ของจำนวนบทความทางวิทยาศาสตร์ที่สอดคล้องกับจำนวนบทเรียนจำแนกตามระดับชั้น.....	58
4	ร้อยละและความถี่ของจำนวนบทความทางวิทยาศาสตร์ที่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้รวมของหัวข้อย่อยและหัวข้อย่อยของแต่ละบทเรียน.....	59
5	ร้อยละของจำนวนบทความทางวิทยาศาสตร์ที่มีคุณภาพจำแนกตามประเภทสิ่งพิมพ์.....	61
6	คะแนนของบทความทางวิทยาศาสตร์ ประเภท ก ซึ่งมีคะแนนคุณภาพมากกว่าร้อยละ 80.....	63
7	คะแนนของบทความทางวิทยาศาสตร์ ประเภท ก ซึ่งมีคะแนนคุณภาพน้อยกว่าร้อยละ 80.....	64
8	คะแนนของบทความทางวิทยาศาสตร์ ประเภท ข ซึ่งมีคะแนนคุณภาพมากกว่าร้อยละ 80.....	66
9	คะแนนของบทความทางวิทยาศาสตร์ ประเภท ข ซึ่งมีคะแนนคุณภาพน้อยกว่าร้อยละ 80.....	67
10	คะแนนคุณภาพของบทความทางวิทยาศาสตร์ ประเภท ก โดยเรียงตามลำดับชื่อของบทความ.....	104
11	คะแนนคุณภาพของบทความทางวิทยาศาสตร์ ประเภท ข โดยเรียงตามลำดับชื่อของบทความ.....	109
12	จำนวนและร้อยละของบทความทางวิทยาศาสตร์จำแนกตามความสอดคล้องกับบทเรียนวิชาชีววิทยาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย.....	113